آیت‌ا... خامنه‌ای از جوانی به‌ دنبال وحدت‌ اسلامی بودند

این اصل را باید پذیرفت که تمام افراد آرزومند بازگشت مسلمانان به عظمت گذشته‌شان، طرفدار وحدت نیز بوده‌ و هستند، زیرا مهم‌ترین خطر و آفت برای مسلمانان، اختلاف بوده و هست. آیت‌ا... خامنه‌ای از مدت‌ها پیش از پیروزی انقلاب اسلامی در اندیشه‌ی وحدت اسلامی، بیداری اسلامی و بازگشت مسلمانان به عظمت گذشته بودند. ایشان با طیف وسیعی از علما و روشنفکرانی که از طرفداران بیداری اسلامی بودند ارتباط و دوستی و همکاری داشتند؛ شخصیت‌هایی همچون مرحوم شهید دکتر بهشتی، مرحوم آیت‌ا... مطهری، مرحوم آیت‌ا... طالقانی، مرحوم آیت‌ا... کاشانی و مانند ایشان.

همچنین آیت‌ا... خامنه‌ای مدتی که در قم بودند، با آراء و افکار مرحوم آیت‌ا...العظمی بروجردی و مرحوم آیت‌ا... سید صدرالدین صدر نیز آشنا شدند. همان‌طور که می‌دانید، مرحوم آیت‌ا... بروجردی به‌شدت بر مسأله‌ی وحدت اسلامی تکیه می‌کرد و به‌شدت از حامیان دارالتقریب قاهره بود. مرحوم آقا سید صدرالدین صدر نیز چنین دیدگاه‌هایی داشتند.

امام خمینی رحمه‌ا... هم قبل و بعد از پیروزی انقلاب اسلامی دائماً بر وحدت مسلمین و وحدت شیعه و سنّی تأکید داشتند. حتی خاطرم هست که یك بار فرمودند: کسانی که امروز از اختلاف شیعه و سنّی دم می‌زنند، نه شیعه هستند و نه سنّی. آیت‌ا... خامنه‌ای هم از همان آغاز، طرفدار عزّت و عظمت اسلامی و

نظریه‌ی وحدت بودند. ایشان از زمانی که توسط نظام سابق به تبعیدهای مکرّر در شهرهای مختلف و از جمله شهرهای اهل سنت در اطراف زاهدان فرستاده شدند، با علمای اهل سنت رفیق بودند و تا امروز هم رفاقت‌شان باقی است.

** تشکیل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی

یکی از اقدامات آیت‌ا... خامنه‌ای در دوران رهبری، تشکیل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی است. ماجرا از این قرار بود که ایشان تصمیم گرفتند یك مرکز اجتماعی به نام مجمع اهل بیت تشکیل شود که این مجمع تشکیل شد. من یادم می‌آید در همان روز اول که جلسه‌ای تشکیل شد، افرادی مطرح کردند که خوب است یك مجمع دیگری هم به نام دارالتقریب تأسیس شود. بعد از مدت کوتاهی، آیت‌ا... خامنه‌ای تصمیم گرفتند چنین مرکزی برای تقریب تأسیس کنند. ایشان ابلاغی به من دادند و ما با امکانات مختصری شروع کردیم.

یك هیأت ا ُمناء برای دارالتقریب تشکیل شد که شامل شخصیت‌هایی همچون آیت‌ا... خامنه‌ای، دکتر بی‌آزار شیرازی، مرحوم شهید سید محمدباقر حکیم و دیگران بود. در مورد اسم مجمع هم آقای خسروشاهی با آقای شیخ محمدتقی قمی تماس گرفت. ایشان گفتند که نام «دارالتقریب» را بگذارید برای قاهره بماند و شما یك نام دیگری انتخاب کنید. ما هم بالأخره نام مجمع تقریب را انتخاب کردیم. یك روز که خدمت رهبری بودیم پیشنهاد شد که نام مجمع را بگذاریم «مجمع جهانی»، ایشان هم موافقت کردند.

«مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی» تا امروز کارهای بسیاری کرده است؛ از جمله تأسیس دانشگاه مذاهب اسلامی، راه‌اندازی کتابخانه‌ی غنی و مرکز تحقیقاتی که در قم فعالیت می‌کند و تاکنون بیش از صد کتاب چاپ کرده است. قبل از این‌که مجمع تأسیس شود، هر سال در ایام تولد رسول اکرم صلّی‌ا...علیه‌وآله یك کنگره‌ی وحدت در تهران تشکیل می‌شد و علمای شیعه و سنی شرکت می‌کردند، اما بعد از این‌که مجمع جهانی تقریب تأسیس شد، رهبری فرمودند که این کنگره را مجمع‌التقریب دنبال کند. این کنگره از سوی مجمع در تهران برگزار شد و هر سال افراد بیشتری از جهان اسلام و حتی علما و شخصیت‌ها دعوت می‌کردیم و یك موضوع را به بحث می‌گذاشتیم.

یکی از اقدامات جالب توجه، دیدار شرکت‌کنندگان در کنفرانس وحدت با رهبر انقلاب است که نشان می‌دهد آیت‌ا... خامنه‌ای دائماً به مسأله‌ی تقریب توجه دارند و همین باعث شده ایشان با بسیاری از علمای اهل سنت کشورهای اسلامی آشنا شوند.

غیر از کنگره‌ی عظیمی که هر سال به نام تقریب در تهران برگزار شده است، دو اجتماع دیگر هم در زمان دبیرکلی من برگزار شد؛ یکی کنگره‌ی سید جمال‌الدین اسدآبادی که رهبر انقلاب پیامی خطاب به آن فرستادند. کنگره‌ی دیگری هم به نام مرحوم آیت‌ا...العظمی بروجردی و شیخ محمود شلتوت برگزار کردیم که برای این کنگره هم ایشان پیام دادند.

تأسیس مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی در داخل و خارج کشور مؤثر بوده است. یکی از آثار خارجی آن این است که همه می‌دانند رهبر جمهوری اسلامی جزو طرفداران تقریب است. ایشان در حرمت توهین به مقدسات اهل سنت فتوا داده‌اند و این موضوع تأثیر بسیار زیادی در میان اهل سنت کشورمان و همچنین اهل سنت جهان اسلام داشته است.